

ÊZiDi BAYRAMLARI

KARAKUS

Çejna Havine

Şeyh Adi'ni 40 günlük oruç tutması adına 18 - 21 Temmuz arasında Êzidilerce kutlanır. Orucu sadece Baba Şex ve bazı koçekler tutar. Bu bayramda kurban kesilerek topluluğa dağıtılır.

Cejna Cema

Melek Tawus'un diğer 6 melek ve tanrıyla görüşme günü olarak 6-13 ekimde kutlanır. Tüm Êzidiler bu dönem Laleş'e gelirler ve Êzidilerce bir tür hac gibi kabul edilir.

Cejna Ezi / Sultan Ezda

Tanrının dünyayı yaratışını anmak için Aralık 13'ünden sonraki Cuma kutlanır. Öncesinde Êzidilerce üç gün oruç tutulur. Cuma günü başlayarak dört gün sürer.

Cejna Xıdır Nebi Xıdır İlyas

16 – 22 Şubatta kutlanır.

Elbise dikilmez, yıkanılmaz ve tıraş olunmaz.

3 gün etsiz yemek yenilmektedir; bu nedenle

Bêxwîn (Kansız) bayramı da denilmektedir.

Üç gün boyunca sadece sebze ve meyve tüketilir

Ayrıca 7 tür tahıldan yapılan bir yemek yapılır.

Tahıl türlerinin sayısı bazen 40'a kadar çıkar.

Dilek tutan kişiler dileklerinin gerçekleşmesi için

tahıllardan yapılan yemekten bir parça beze sarıp

gece yastığının altına koyar ve o gece bir rüya görür.

Sabah kalktığında rüyasını anlatırsa eğer

Êzidilerce bu dileğin gerçekleşeceğine inanılır.

Bayramın bereket ve bolluk getireceğine inanılır

yemek hayvanlara da yedirilir ve tarlalara serpilir.

KARAKUŞ

Cejna Xıdır Nebi Xıdır İlyas

Bekar bir kız tarafından yapılan tuzlu Totika Şor
Genç erkek ve kızlar tarafından yenilir, su içmeden uyunur.
Gençler rüyalarına giren kişinin evleneceği kişi olacağına inanır.
Kutlama gününde yenilen "Poxîn" adında bir tatlı daha vardır.

Çile Zıwıstanê (Kış Bayramı)

Şubatın ilk haftası kışın bitişini için kutlanır. Ekonomik gücü olanlarca ziyafetler veriler. Bu ziyafette yemeği ilk kaşıklayan kişinin Fakirlerden olması ziyafeti bereketlendirir. Fakirlere Futo adı verilen sadakalar verilir.

KARAKUŞ

Çerşembe Sor / Serê Salê

Yeni yıl Bayramı 13 Nisandan sonraki Çarşamba kutlanır.
Nisanda evlenilmez. Bayramda kan dökülmez.
İnsanlar birbirine renkli yumurtalar ikram eder.
Mezarlıklar ziyaret edilerek, mezar kenar taşlarının üstüne
kuru üzüm, kuru incir, çörek ve paskalya yumurtaları konur.

KARAKUS

Geleneksel olarak kutlanan bu gecede eğlenilir.
Özellikle bu güne has 'Kırdık' oyunu oynanır.

KARAKUŞ

Kırdık Oyunu

Yılbaşı kutlamalarında bir damat bir gelin ve Kalikê Sersalê (Yılbaşı dedesi) kılığında erkekler davul zurna bendir eşliğinde kapı kapı dolaşarak şeker, bulgur, kuruyemiş gibi hediyeler toplarlar.

KARAKUŞ

KARAKUŞ

KARAKUŞ

KARAKUŞ

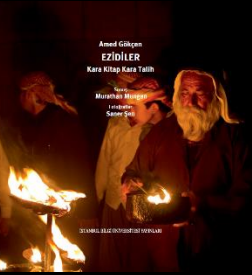
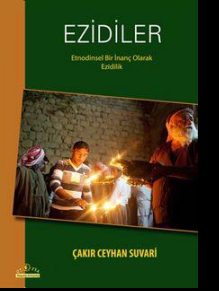

KARAKUŞ

KAYNAKÇA ve
OKUMA LİSTESİ

- ★ Erol Sever (1993) Yezidilik ve Yezidilerin Kökeni. Berfin Yayınları. İstanbul.
- ★ Ahmet Taşgın (2005) Yezidiler. Aziz Andaç Yayınları.
- ★ Faik Bulut (2003) Ortadoğu'nun Solan Renkleri. Berfin Yayınları. 2. Basım.
- ★ Amed Gökçen (2012) Osmanlı ve İngiliz Arşiv Belgelerinde Yezidiler. İBÜY.
- ★ P. G. Kreyenbroek (2017) Ezidilik: Arka Planı, Dinî Âdetleri ve Metinsel Geleneği. İBÜY.
- ★ Amed Gökçen (2012) Ezidiler: Kara Kitap, Kara Talih. İBÜY.
- ★ Çakır C. Süvari (2019) Ezidiler Etnodinsel Bir İnanç Olarak Ezidilik. Ütopya Yayınevi.

İsmail KARAKUŞ

karakus@ankara.edu.tr

Eğitim Amaçlıdır

